

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Peroutkou ve věci

žalobkyně: **J. K.**
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2023, č. j. MPSV-2023/82405-912,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2023, č. j. MPSV-2023/82405-912 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítl žalobkynino odvolání a rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Příbrami (dále jen „úřad práce“) ze dne 26. 7. 2022, č. j. 125610/22/PB, kterým byla zamítnuta žalobkynina žádost o změnu nároku

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

na průkaz osoby se zdravotním postižením ze dne 16. 2. 2022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), potvrdil.

Žaloba a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně *v žalobě* namítá, že nebyl správně zohledněn její zdravotní stav. Její dominující postižení je oboustranná kombinovaná vada sluchu těžkého stupně, přičemž podle Fowlera dosahuje ztráty sluchu vlevo 100 %, vpravo 84,1 % a celkově 88,1 %. Špatně slyší i za pomoci naslouchátka. Dne 15. 2. 2023 měla být nově vyšetřena lékařkou MUDr. M. H. na foniatrické klinice. Žalobkyně poukazuje na to, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) neurčila pokles pracovní schopnosti. Dne 4. 3. 2019 jí byl posudkovým lékařem přiznán II. stupeň a určen pokles pracovní schopnosti o 50 %. Žalobkyně není schopna těžké práce, práce v klimaticky nevyhovujících podmínkách, práce s dlouhým stáním a noční práce. Žalobkyně musí odpracovat dva a půl roku, aby získala nárok na důchod. Dále uvedla, že se její zdravotní stav zhoršil, k čemuž doložila lékařskou zprávu MUDr. P. Š. (neurologie) ze dne 24. 5. 2023, lékařskou zprávu z neurologického laboratorního vyšetření ze dne 25. 5. 2023 a lékařskou zprávu z oční ordinace MUDr. I. M. ze dne 23. 5. 2023.
3. Žalovaný *ve vyjádření k žalobě* shrnul průběh správního řízení. Zdravotní stav žalobkyně byl objektivně posouzen odborně způsobilou posudkovou komisí, jejímž členem byl i odborný lékař z oboru ortopedie. Posudková komise vycházela i z lékařského nálezu z oboru foniatrie MUDr. M. H. ze dne 20. 2. 2023. Dospěla k závěru, že dominujícím postižením je oboustranná kombinovaná vada sluchu těžkého stupně (vlevo na úrovni praktické hluchoty). Zohlednila i další postižení uvedené v diagnostickém souhrnu posudku posudkové komise. Příloha č. 4 *Zdravotní stavy, které lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením* vyhlášky č. 388/2011 Sb. o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (dále jen „prováděcí vyhláška“) stanovuje, že v případě celkové ztráty sluchu, mají nárok na průkaz osoby ze zdravotním postižením ZTP/P jen osoby mladší 18 let, zatímco osoby starší 18 let mají v takovém případě nárok na průkaz osoby ze zdravotním postižením ZTP. Posudková komise posuzovala zdravotní stav žalobkyně jen za účelem nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením, neposuzovala míru poklesu pracovní schopnosti.
4. V *replce* žalobkyně zopakoval svoji argumentaci. Uvedla, že její zdravotní stav je horší. S těžkými nákupy jí musí pomáhat její dcera a bratr. K replce doložila totožné lékařské zprávy jako v bodě 2 tohoto rozsudku a dále další lékařskou zprávu MUDr. P. Š. (neurologie) ze dne 8. 6. 2023. Oční lékařka jí měla sdělit, že může přijít o levé oko. Posudková komise též nezohlednila potíže s páteří. Žádala rovněž o posudek k pracovní neschopnosti, ale ten nebyl vydán.
5. V *podání ze dne 11. 9. 2023* žalobkyně uvedla, že by byla ráda, aby jí byl přiznán průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP/P. Bolí jí páteř, a proto nenosí těžké věci (např. při nákupu). Podle nových lékařských zpráv má být její zdravotní stav horší. Především je špatná její hluchota. Dostatečně neslyší, a proto na ni na přechodu pro chodce troubí auta. Doložila další lékařskou zprávu MUDr. P. Š. (neurologie) ze dne 6. 9. 2023.

Podstatný obsah správních spisů

6. Ze správního spisu plyne, že rozhodnutím úřadu práce ze dne 10. 7. 2018, č. j. 128883/18/PB, byl žalobkyni přiznán nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP, a to ode dne 1. 4. 2018 trvale, neboť šlo o osobu s těžkým funkčním postižením pohyblivosti a orientace včetně osob autistického spektra podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování

dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 329/2011 Sb.“) a její zdravotní stav odpovídal zdravotnímu stavu uvedenému v odstavci 2 písm. j) přílohy č. 4 prováděcí vyhlášky.

7. Žalobkyně dne 16. 2. 2022 podala žádost o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením z důvodu zhoršení zdravotní stavu.
8. Posudková lékařka Okresní zprávy sociální pojištění Příbram (dále jen „OSSZ“) v posudku ze dne 1. 7. 2022 vycházela ze zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky ze dne 24. 3. 2022, odborných nálezů ORL, vyšetření MUDr. L., ALFA MEDICA s. r. o. Příbram ze dne 14. 2. 2022, ortopedického vyšetření MUDr. Š., ORTOPEDEK SED s. r. o. Příbram ze dne 14. 2. 2022, očního vyšetření MUDr. M., Oční ordinace Příbram ze dne 7. 2. 2022 a neurologického vyšetření MUDr. Š., Neurologická ambulance Příbram ze dne 20. 5. 2022. Dospěla ke skutkovým zjištěním, podle nichž žalobkyně trpí vpravo těžkou percepční nedoslýchavostí, vlevo praktickou hluchotou. Podle vyšetření ze dne 14. 2. 2022 činí celková ztráta sluchu podle Fowlera 88,1 % (vpravo 100 % a vlevo 84,4%). Od února 2012 nosí sluchadla. Trpí též hnisavým zánětem středního ucha. Bylo zjištěno rovněž škodlivé užívání alkoholu a závislost na nikotinu. Dále shledala, že trpí bolestí v různých oblastech páteře s omezením pohyblivosti páteřního úseku a poruchou spánku. Dne 22. 5. 2022 byla žalobkyně vyšetřena v neurologické ambulanci, v níž byla vyšetřena opakovaně vždy v souvislosti s posuzováním OSSZ (únor 2018, březen 2016 a březen 2015), přičemž její stav je stále stejný. Od roku 1987 přetrvává chronická bolest zad (nevydrží dlouho sedět). Pokud jde o páteř, trpí faskiolózou, tj. chorobným a abnormálním zakřivením páteře a omezenou dynamikou hrudní i bederní páteře. Tento zdravotní stav vyhodnotila jako polytopní vertebrogenní algický syndrom (bolest lokalizovanou v různých oblastech páteře s omezením pohyblivosti páteřního úseku). Pokud jde o zrak, z vyšetření ze dne 7. 2. 2022 plyne, že trpí lehkou krátkozrakostí s astigmatismem, zákalem sklivce a poškozením očního nervu. Subjektivně vidí při čtení mušky, ale spojivka je klidná a rohovka hladká. Uzavřela, že jde o osobu s těžkým funkčním postižením pohyblivosti a orientace včetně osob autistického spektra podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. a zdravotní stav odpovídá zdravotnímu stavu uvedenému v odstavci 2 písm. j) přílohy č. 4 prováděcí vyhlášky.
9. Dne 26. 7. 2022 vydal úřad práce prvostupňové rozhodnutí, které plně převzalo závěry posudkové lékařky OSSZ. Vzhledem k tomu, že žalobkyni již byl průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP dříve přiznán, její žádost zamítl.
10. Žalobkyně prvostupňové rozhodnutí napadla odvoláním. Uvedla v něm, že s posudkem posudkové lékařky nesouhlasí a navrhla nové přezkoumání jejího zdravotního stavu. Namítala, že její páteř nemůže fyzicky zatěžovat. Její hluchota se zhoršuje a sluchadlo nepomáhá. S těžkými věcmi jí musí pomáhat její dcera. Musí ji osobně navštěvovat lékaři. Nemůže dlouho sedět a musí chodit. Má rovněž bronchitidu a špatně se jí dýchá. Málem ji několikrát přejela auta, protože špatně slyší. Byl jí přiznán invalidní důchod.
11. Žalovaný si v odvolacím řízení vyžádal posudek posudkové komise, jež jednala v nepřítomnosti žalobkyně. V posudku ze dne 3. 3. 2023 posudková komise uvedla, že se jedná o osobu s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace včetně osob s poruchou autistického spektra podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., nejde však o osobu se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace včetně osob s poruchou autistického spektra podle § 34 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. Posudková komise vycházela z posudkového spisu OSSZ Příbram, spisu žalovaného,

zdravotní dokumentace MUDr. M. L. (ORL) a nálezů foniatry MUDr. M. H. ze dne 20. 2. 2023. Posudková komise zdůraznila, že posuzovala zdravotní stav žalobkyně za účelem žádosti o průkaz osoby se zdravotním postižením. Pokud jde o diagnostický souhrn, posudková komise uvedla, že žalobkyně trpí především oboustrannou kombinovanou vadou sluchu těžkého stupně (vlevo na úrovni praktické hluchoty) a hnisavým zánětem středního ucha. Dále chronickou kuřáckou bronchitidou, polytopním vertebrogenním algickým syndromem (bolest lokalizovanou v různých oblastech páteře s omezením pohyblivosti páteřního úseku). Byly u ní zjištěny degenerativní změny cervikálního úseku, sinistroskolioza hrudního úseku a krátkozrakost. Sluch žalobkyně byl ověřován z dokumentace společnosti ALFA MEDICA s. r. o. a zpráv MUDr. M. L. ze dne 7. 2. 2022 a 14. 2. 2022, přičemž dne 20. 2. 2023 byla žalobkyně vyšetřena pro účely posuzování komise na foniatické klinice. Vady sluchu žalobkyně jsou těžkého stupně, tj. praktická ztráta sluchu podle Fowlera; vpravo 94,3 %, vlevo 100 % a celkově 95,7 %. Slovní audiogram bez sluchadla maximálně 40 %, srozumitelnost na 90 dB, se sluchadlem Baseo Q5-SP 70 dB maximálně 70 %. Od roku 2002 je oboustranná kombinovaná vada výraznější vlevo s postupným zhoršováním (od roku 2008 těžkého stupně). Oproti vyšetření z roku 2022 došlo opět mírnému zhoršení. Kompenzace sluchadlem je pouze částečné, ale zlepšení lze dosáhnout modernějším sluchadlem. Dále posudková komise zohlednila problémy s dýcháním a bronchitidou a problémy s páteří. Ze zprávy interní ambulance ze dne 19. 6. 2022 sice plyne, že se dostala do kolapsového stavu v extrémním horku, ale při vyšetření byla orientovaná a následně byla propuštěna. Podle zprávy praktického lékaře ze dne 24. 2. 2022 byla žalobkyně posuzována základními kvalitami a končetinový aparát byl bez patologie. Stoj a chůze zvládala samostatně a bez opěrných pomůcek. Zpráva neurologa ze dne 20. 5. 2022 uvádí, že byla vyšetřována naposled 2018 (březen 2016 a 2015). Její stav je vždy stejný (od roku 1987, odkdy žalobkyně trpí chronickou bolestí zad a od roku 2006 bolestí hrudní páteře). Podle zprávy očního lékaře ze dne 7. 2. 2022 byl zjištěn zelený zákal a visus (zraková ostrost) je 0,8 obou očí. Podle posudkové komise je v případě žalobkyně dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Dominujícím postižením je oboustranná kombinovaná vada sluchu těžkého stupně (vlevo na úrovni praktické hluchoty). U zletilé osoby zdravotní stav neodpovídá zvláště těžkému funkčnímu postižení orientace, a to i ve spojení s postižením zraku. K pohybovému aparátu a internímu postižení posudková komise uvedla, že podmínky pro těžké postižení (tím méně pro zvláště těžké postižení) nejsou splněny, protože nebyla zjištěna těžší ani těžká posudkově významná parietická postižení (částečně ochrnutí). Nebylo ani zjištěno např. postižení na úrovni funkční ztráty dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce. Vertebrogenní potíže (nejčastěji se projevující jako bolesti zad) nejsou závažné. Žalobkyně nemusí užívat opěrné pomůcky, přičemž i při případné chůzi s oporou by taková obtíž nebyla posudkově významná. Též interní onemocnění nedosahuje úrovně těžkého funkčního dopadu. Nejedná se např. o selhání srdce či selhání ledvin ve stádiu dialýzy provázané závažnými tělesnými komplikacemi, neurologickými nebo duševními poruchami. Není rovněž diagnostikováno psychické či mentální postižení, které bylo důvodem opakovaných závažných poruch komunikace a orientace. Posudková komise neshledala postižení, který by mohlo být důvodem pro funkční postižení odpovídající § 34 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. a uvedla, že zdravotní stav žalobkyně odpovídá odstavci 2 písm. j) přílohy č. 4 vyhlášky č. 388/2011 Sb.

12. K posudku posudkové komise se žalobkyně vyjádřila podáním ze dne 17. 3. 2023. V něm uvedla, že trpí těžkou hluchotou a nemůže namáhat páteř.

13. Napadeným rozhodnutím bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a prvestupňové rozhodnutí bylo potvrzeno. V odůvodnění rozhodnutí byly citovány závěry posudku. Jelikož žalobkyně po seznámení se posudkem posudkové komise nezaslala nové podklady, bylo rozhodnuto podle závěrů posudku. Posudek byl vypracován odborně způsobilou komisí, jejímž členem byl lékař z oboru ortopedie. Podle žalovaného posudek vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu a je úplný, objektivní a přesvědčivý.

Posouzení věci soudem

14. V první řadě bylo třeba posoudit, v jakém složení má zdejší soud věc projednat. Napadené rozhodnutí se týká nároku na přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením (§ 34 až 36 zákona č. 329/2011 Sb.), což není v § 31 odst. 2 s. ř. s. výslovně uvedeno. Tento nárok nicméně lze podřadit pod pojem „sociální péče“, jenž není v současnosti žádným právním předpisem výslovně definován. Pojem „sociální péče“ je ve výčtu věcí projednávaných specializovanými samosoudci uveden od účinnosti soudního řádu správního, tj. 1. 1. 2003. V té době byla však sociální péče vymezena zákonem č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a to v jeho hlavě třetí. Zahrnovala mimo jiné péči o občany těžce zdravotně postižené a staré občany (§ 86 až 89), přičemž podle § 86 odst. 2 tohoto zákona byly občanům s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením poskytovány podle druhu a stupně postižení mimořádné výhody. Stupeň mimořádných výhod osvědčoval průkaz mimořádných výhod, a to I. stupeň průkaz TP, II. stupeň průkaz ZTP a III. stupeň průkaz ZTP/P (§ 86 odst. 2 ve znění ke dni 1. 1. 2003). V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2023, č. j. 4 Ads 45/2023-24, č. 4473/2023 Sb. NSS, je tak pojem „sociální péče“ třeba vykládat v rozsahu, jak byl systém sociální péče vymezen v době, kdy vstoupil v účinnost soudní řád správní, neboť v současnosti nemá žádný vlastní (tedy jiný) obsah. Původní právní úprava sociální péče byla nahrazena mimo jiné zákonem č. 329/2011 Sb., jenž výslovně zrušil zákon o sociálním zabezpečení. Žalobkynina žaloba tak má být projednána specializovaným samosoudcem.
15. Dále soud ověřil, že žaloba byla podána včas, po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Při přezkumu napadeného rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud ve věci nařídil jednání, z něhož se oba účastníci omluvili.
16. Podle § 34 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se posuzuje podle § 9 odst. 3.
17. Podle § 9 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok.
18. Podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je

schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.

19. Oproti tomu podle § 34 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“ (průkaz ZTP/P) má osoba se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra. Zvlášť těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi, popřípadě není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. Zvlášť těžkým funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není schopna samostatné orientace v exteriéru.
20. Způsob zkoumání naplnění podmínek pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením rozvíjí § 34b zákona č. 329/2011 Sb., podle něhož se při posuzování schopnosti pohyblivosti a orientace hodnotí zdravotní stav a funkční schopnosti fyzické osoby. Funkčními schopnostmi se rozumí tělesné, smyslové a duševní schopnosti, znalosti a dovednosti nezbytné pro schopnost pohyblivosti a orientace. Výčet zdravotních stavů, jež lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace ve smyslu citovaného zákona je obsažen v příloze č. 4 prováděcí vyhlášky (§ 2b prováděcí vyhlášky).
21. Soud předesílá, že není další odvolací instancí, jejímž úkolem by bylo znovu komplexně přezkoumat nárok žalobkyně. Nemůže ani libovolně posuzovat, zda by si žalobkyně požadovaný průkaz ZTP/P podle jejích představ „zasloužila“, nýbrž je vázán kritérii, které pro jeho přiznání stanoví právní řád. Úkolem soudu je přezkoumat, zda správní orgány v řízení postupovaly v souladu se zákonem a zda je zákonné i napadené rozhodnutí. Platí, že tak může a musí činit pouze v rozsahu žalobních bodů, které žalobkyně uplatnila. Jejich rozsah a konkrétnost současně předurčuje, jak podrobného odůvodnění se žalobkyni dostane (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69, a ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).
22. Žalobkyně především namítala, že její zdravotní stav nebyl řádně zohledněn, protože trpí oboustrannou hluchotou, kdy podle Fowlera bylo zjištěno, že celková ztráta sluchu je 85 %. Mělo podle ní též proběhnout nové vyšetření na foniatrické klinice, jež má tato tvrzení prokazovat. K tomu soud dodává, že tyto skutečnosti posudková komise řádně zohlednila. Nález z foniatrické kliniky ze dne 15. 2. 2023 (zapsáno dne 20. 2. 2023) zpracovaný MUDr. M. H. byl součástí podkladů posudkové komise, což soud ověřil i tím, že si vyžádal podklady, které posudková komise měla k dispozici, přičemž tento nález je jejich součástí. Z obsahu posudku posudkové komise je dokonce zřejmé, že toto vyšetření bylo provedeno z iniciativy posudkové komise a pro účely její posouzení. Posudková komise z tohoto vyšetření pak přirozeně vycházela a uzavřela, že žalobkyně trpí kombinovanou vadou sluchu těžkého stupně vlevo na úrovni praktické hluchoty podle Fowlera 100 % a vpravo podle Fowlera 94,4 %. Celková ztráta sluchu je tak podle Fowlera 95,7 %. Ve skutečnosti tedy posudková komise k tomuto pokladu přihlížela, pročez vycházela z toho, že žalobkyně má horší postižení sluchu, než sama v žalobě tvrdí. Posudková komise též vzala v potaz, že dochází kontinuálně k progresi této vady. Správní orgány tedy závažnost jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezpochybňovaly a vycházely ze závěru, že žalobkyně trpí téměř úplnou hluchotou.

23. Klíčové však je, že při posuzování nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením musí žalovaný (a ostatně i soud) postupovat v souladu s právními předpisy a nemohou přiznat žalobkyni více, než zákonodárce stanovil:
24. Podle přílohy č. 4 odstavce 2 prováděcí vyhlášky lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace považovat mimo jiné celkovou ztrátu sluchu podle Fowlera 85% a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby starší 18 let věku [písm. j)].
25. Podle přílohy č. 4 odstavce 3 prováděcí vyhlášky lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni zvláště těžkého funkčního postižení nebo úplného postižení pohyblivosti a orientace považovat mimo jiné celkovou ztrátu sluchu podle Fowlera 85% a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby mladší 18 let věku [písm. i)].
26. Z citované právní úpravy tudíž plyne, že přestože prováděcí vyhláška mezi zdravotní stavy, které lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením, řadí celkovou ztrátu sluchu podle Fowlera 85%, výslovně rozlišuje mezi osobami staršími věku 18 let a osobami mladšími věku 18 let. Zatímco u první skupiny (osoby starší věku 18 let) dosahuje toto podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace úrovně těžkého funkčního postižení (průkaz ZTP), tak u druhé skupiny (osoby mladší věku 18 let) dosahuje toto podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace úrovně zvláště těžkého funkčního postižení (průkaz ZTP/P). Ačkoli tedy žalobkyně trpí celkovou ztrátou sluchu podle Fowlera 95,7 %, je osobou starší 18 let, a proto jí může být přiznán jen průkaz ZTP. Průkaz ZTP/P by jí mohl být v takovém případě přiznán jen tehdy, pokud by byla osobou mladší věku 18 let.
27. Žalobkyně dále vágně tvrdila, že se její zdravotní stav zhoršil, k čemuž doložila řadu lékařských zpráv. Pokud jde o správnost zjištěného zdravotního stavu, je třeba konstatovat, že jde o odbornou medicínskou otázku, kterou si nemůže soud posoudit pro nedostatek odpovídající odborné kvalifikace sám a kterou řeší za pomoci posudků předkládaných k tomu kvalifikovanými odborníky – posudkovými lékaři. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti, spočívající v posouzení zdravotního stavu a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení. Postup posudkových orgánů, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2016, č. j. 10 Ads 56/2016-56). I tyto posudky však hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (srov. obdobně závěry vyslovené Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
28. Soud se pak seznámil s obsahem posudku zpracovaného posudkovou lékařkou OSSZ a i s posudkem posudkové komise a neshledal důvody pro zadání „soudního“ znaleckého posudku. Posudkový nálezný posudkové komise žalovaného je totiž úplný co do svých

podkladů (zohledňuje lékařské zprávy, které si komise obstarala, a neopomíjí žádný podklad předložený žalobkyní v průběhu správní řízení) a není v rozporu ani s lékařskými zprávami, které žalobkyně předložila soudu.

29. Pokud žalobkyně soudu předložila lékařskou zprávu MUDr. M. L. ze dne 14. 2. 2022 a audiogram ze dne 14. 2. 2023 zabývající se ztrátě sluchu žalobkyně, je třeba uvést, že tyto podklady měla posudková komise k dispozici, což je zřejmé ze znění posudku posudkové komise i z podkladů, které soudu posudková komise doložila. Závěry těchto podkladů jsou pak v souladu s posudkovým závěrem i s nálezem z foniatrické kliniky ze dne 15. 2. 2023 (zapsáno dne 20. 2. 2023) zpracovaný MUDr. M. H., jenž ztrátu sluchu žalobkyně posuzoval komplexně ke dni vydání posudku posudkové komise. Též zdravotní záznam ze dne 14. 2. 2022 MUDr. Š. Š. (ORTOPED SED s. r. o.) měla posudková lékařka i posudková komise k dispozici (je založen v posudkovém spise), přičemž z něho oba orgány vycházely a jeho závěry zohlednily. Doložila-li žalobkyně soudu lékařské zprávy MUDr. P. Š. (neurologie) ze dne 24. 5. 2023, 8. 6. 2023 a 6. 9. 2023, je potřeba dodat, že součástí posudkového spisu je lékařská zpráva MUDr. P. Š. (neurologie) ze dne 20. 5. 2022, která je s nimi obsahově obdobná. Z nově doložených lékařských zpráv neplyne, že by se zdravotní stav žalobkyně zásadním způsobem změnil, protože lékař ve všech případech konstatoval, že stav žalobkyně je stále stejný (přetrvávající chronické bolesti zad). K těmto závěrům pak posudková komise ve svém posudku uvedla, že se nejedná o zdravotní postižení s posudkovým významem (paretická postižení), protože není např. zjištěno postižení na úrovni funkční ztráty dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce [srov. odstavec 3 písm. a) až g) přílohy č. 4 prováděcí vyhlášky]. Na tom pak nic nemění lékařská zpráva z Neurologického oddělení ON Příbram a. s. ze dne 25. 5. 2023, protože je v ní uvedeno, že pro nekompletní vyšetření se nelze jednoznačně vyjádřit. Tato zpráva tak zhoršení stavu neprokazuje. Též lékařskou zprávu MUDr. I. M., oční klinika, ze dne 7. 2. 2022 měla posudková lékařka a posudková komise k dispozici. Posudková komise k ní uvedla, že o zvlášť těžkém funkčním postižení nesvědčí ani kombinace se zrakovým postižením. Pokud žalobkyně předložila lékařskou zprávu MUDr. I. M., oční klinika, ze dne 23. 5. 2023, je třeba dodat, že i tomto případě jsou závěry totožné. Namítá-li pak žalobkyně, že jí hrozí, že přijde o levé oko, je třeba uvést, že k tomu soud nemůže přihlížet, protože podle § 75 odst. 1 s. ř. s. může vycházet jen ze skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí.

30. Soud tak uzavírá, že ani v řízení před soudem žalobkyně neprokázala, že by posudková lékařka či posudkové komise vycházely z nesprávně zjištěného zdravotního stavu nebo že by nějaký podklad opomněly. Posudková komise popsala všechny diagnózy žalobkyně a v rámci svého závěru je v souladu s právní úpravou zohlednila. Soud proto neměl důvod sám zadávat žalobkynin zdravotní stav k dalšímu odbornému posouzení. Současně soud uvádí, že v posudcích jsou dostatečně přesvědčivě odůvodněny i jejich posudkové závěry. I soud má tak za to, že závěr posudkové komise je úplný, objektivní a přesvědčivý. Zdravotní stav žalobkyně skutečně odpovídá zdravotnímu postižení podle odstavci 2 písm. j) přílohy č. 4 prováděcí vyhlášky, což ji ve smyslu § 34 zákona č. 329/2011 Sb. opravňuje pouze k přiznání průkazu ZTP, nikoliv požadovaného průkazu ZTP/P.

31. Je namístě připomenout, že podle § 34b odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. se při hodnocení závažnosti funkčního postižení pohyblivosti a orientace pro účely nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením vychází z poruchy funkčních schopností s nejvýznamnějším dopadem na schopnost pohyblivosti nebo orientace. Znamená to tedy, že i při souběhu více zdravotních p

32. Namítá-li žalobkyně, že posudková komise neurčila pokles pracovní schopnosti, přičemž MUDr. S. rozhodl o poklesu její pracovní schopnosti o 50 % a vycházel z toho, že žalobkyně není schopná těžké práce, práce v klimaticky náročných podmínkách, práce s dlouhým stáním a noční práce, není to relevantní. Hodnocení zdravotního stavu z pohledu stupně invalidity totiž aplikuje zcela jiná posudková kritéria, protože pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením je podle § 34 zákona č. 329/2011 Sb. klíčové postižení pohyblivosti a orientace. Pracovní neschopnost na to nemá žádný vliv.

Závěr a náklady řízení

33. Lze tak uzavřít, že v době vydání napadeného rozhodnutí zdravotní stav žalobkyně skutečně odpovídal zdravotnímu postižení uvedenému v odstavci 2 písm. j) přílohy č. 4 prováděcí vyhlášky, což ji ve smyslu § 34 zákona č. 329/2011 Sb. opravňuje pouze k přiznání průkazu ZTP, nikoliv požadovaného průkazu ZTP/P. Soud, stejně jako žalovaný, je povinen postupovat v souladu s právními předpisy a nemůže přiznat žalobkyni více, než zákonodárce stanovil. Byť nelze pochybovat o tom, že žalobkyně trpí významným a dlouhodobým zdravotním postižením, jež se plíživě průběhem času prohlubuje, přesto je třeba konstatovat, že toto zdravotní postižení podle zákona č. 329/2011 Sb. a prováděcí vyhlášky pro přiznání průkazu ZTP/P nepostačovalo.
34. Nezbylo tedy než žalobu jako nedůvodnou zamítnout (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Procesně úspěšnému žalovanému pak žádné náklady v řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Navíc platí, že jelikož se jedná o věc sociální péče, nemůže být právo na náhradu nákladů řízení žalovanému přiznáno též podle § 60 odst. 2 s. ř. s. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. září 2023

JUDr. Jan Peroutka, v. r.
samosoudce